18/09/2020

«Ο αγιασμός έπεσε πάνω σε κεφάλια με λαμπερά μάτια»

/ Γνώμες

Φιλοξενούμε σήμερα την επιστολή του π. Ανάργυρου Σιγάλα, ιερέα και εκπαιδευτικού (θεολόγου), που τέλεσε και φέτος, όπως τα τελευταία 30 χρόνια, τον αγιασμό σε διάφορα σχολεία για την έναρξη της σχολικής χρονιάς. Μιλά, λοιπόν, γι' αυτόν τον διαφορετικό φετινό αγιασμό…

Ακολουθεί η επιστολή:

«Αγαπητοί συνάδελφοι, καλή χρονιά σε σας και στους μαθητές σας!

Δε έχω γράψει άλλη φορά σχόλια στο δημόσιο βήμα του διαδικτύου, αλλά θα ήθελα να σας καταστήσω κοινωνούς των σκέψεών μου για την ημέρα του αγιασμού στα σχολεία.
Υπηρετώ τα τελευταία περίπου 30 χρόνια ως ιερέας σε ενορία, σε μεγάλο δήμο του Λεκανοπεδίου και παράλληλα ως εκπαιδευτικός.

Ως εκ τούτου, έχω τελέσει πάρα πολλές φορές τον αγιασμό σε σχολεία της ενορίας μου.
Κάθε χρόνο η μέρα αυτή ήταν ημέρα χαράς και κεφιού. Με υποδέχονταν τα παιδιά και οι συνάδελφοι με χαρές και με γέλια, όταν έφτανε η στιγμή του ραντίσματος με τον αγιασμό, δεν περιγράφεται το τι γινόταν.

Αφού τα παιδιά ήξεραν και περίμεναν να επαναληφθεί το πανηγύρι κάθε χρόνο στις

11 Σεπτεμβρίου, έστω κι αν έπεφτε ημέρα Παρασκευή όπως και φέτος.

Για να μπορέσουμε φέτος να αγιάσουμε τα σχολεία της ενορίας μας, που είναι αρκετά, οι μισοί εφημέριοι της εκκλησίας μας κάναμε αγρυπνία (δηλαδή νυχτερινή Θεία Λειτουργία) για την γιορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού.

Εγώ προσωπικά αγίασα σχολεία και των δύο βαθμίδων (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσια, Λύκεια).
Γιατί τα λέω όλα αυτά;

Γιατί η φετινή χρονιά δεν είχε χαρά. Δεν είχε γέλια. Δεν είχε πανηγύρι. Δεν είχε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές. Δεν ήταν ημέρα γιορτής. Θύμιζε πένθιμη μέρα. Παιδιά κι εκπαιδευτικοί με μάσκες, όπως προβλέπει η εντολή του Υπουργείου μας.

Όμως με τις μάσκες χάθηκαν τα πρόσωπα των παιδιών. Τα χαμόγελά τους. Έπρεπε να μαντεύω τα χαμόγελα των παιδιών, βλέποντας μόνο τα μάτια τους.
Στα δημοτικά, τα πρωτάκια βρίσκονταν από τη μια μεριά του προαυλίου και τα εκτάκια από την άλλη. Τεράστιο κενό ανάμεσά τους!
Παγωμάρα, μασκοφορία που έκρυβε τα φωτεινά (υποθέτω) πρόσωπα των πιτσιρικάδων μας.
Γονείς έξω από το προαύλιο πίσω από τα κάγκελα, αφού εμείς βρισκόμασταν μέσα στην αυλή…
Αρκετοί φυσικά χωρίς μάσκες. Ο ένας πάνω στον άλλο, προσπαθούσαν να συμμετάσχουν στη χαρά των παιδιών τους, αλλά τους εμπόδιζε ο νόμος, που τους ανάγκαζε να στέκονται μακριά.
Ευτυχώς που ο αγιασμός περνάει μέσα από τα κάγκελα και τα συρματοπλέγματα…

Η πρώτη μέριμνα του Υπουργείου μας για τα παιδιά μας στη φετινή σχολική χρονιά τι ήταν;
Γνωρίζετε πως δεν ήταν τα βιβλία, ούτε κάποιο δωράκι παιδαγωγικού χαρακτήρα.
Ξέρετε πολύ καλά τι ήταν: μάσκες σε διάφορα χρώματα και αρκετές σε λάθος μέγεθος. Όμως πρέπει να παραδεχτούμε πως ήταν σε διάφορα χρώματα, μέσα σε όμορφες διαφανείς, νάυλον συσκευασίες.
Κι αν κάποιος δάσκαλος φρόντιζε να υπάρχει και καμιά καραμέλα, την έτρωγαν τα δύστυχα, κάτω από τις μάσκες που είχαν φέρει -σύμφωνα με τον νόμο- από το σπίτι τους.
Περιγράφω πραγματικά φετινά γεγονότα. Είναι η εμπειρία μου από τον σημερινό αγιασμό των σχολείων.
Και συνεχίζω.
Πέρασα σχεδόν από όλες τις αίθουσες των σχολείων και αγίασα, όπως προβλέπει η οδηγία.

Εκεί μελαγχόλησα.
Νέα παιδιά, μασκοφορεμένα, βουβά, θλιμμένα, ακίνητα κι αμίλητα, σαν προβληματισμένα.

Στη προτροπή μου να μιλήσουν, να γελάσουν, να κάνουν κάτι τέλος πάντων, να δείξουν τη χαρά τους, έπεφτα πάνω σε παγωμένο τοίχο.
Άλλες φορές θα γινόταν χαμός. Πανηγύρι. Σήμερα (σ.σ. την ημέρα του αγιασμού) σαν να φαίνονταν εξαναγκασμένα να περάσουν μία δοκιμασία.
Κάποια παιδιά με τα μάτια τους μας έδειχναν πως ξέρουν να χαμογελούν.

Ίσως θα τους βοηθούσε το μέγεθος των αιθουσών ή ο αριθμός των μαθητών.
Φανταστείτε, λέει, να ήταν μεγαλύτερες οι αίθουσες ή μόνο 17 οι μαθητές ανά τμήμα, όπως τους μέτρησε η κ. Υπουργός.
Μη φαντάζεστε. Η πραγματικότητα είναι άλλη.
Φωλιές (με την έννοια του μεγέθους κι όχι της θαλπωρής) οι αίθουσες, 20-25 ή 27 παιδιά στο κάθε τμήμα.
Κι από πάνω υποχρεωτική μάσκα.

Πώς να δείξουν τη χαρά τους τα δύστυχα;
Και μπροστά τους, στο θρανίο, τον βωμό της γνώσης, το πρώτο δώρο, εφόδιο παιδείας του γενναιόδωρου Υπουργείου μας, μια περιποιημένη μάσκα σε νάυλον ζελατίνα ή άντε δύο το πολύ.
Τα λυπήθηκα τα παιδιά μας φέτος.
Τριάντα χρόνια ζούσα πανηγύρι τέτοια μέρα.
Σήμερα έφυγα λυπημένος.
Δεν προτρέπω σε «αντάρτικο» ή «ανυπακοή» ή «ξεσηκωμό» ή άλλα τέτοια ηχηρά παρόμοια.
Απλά σκέφτομαι.
Κυνηγάμε έναν αόρατο εχθρό, έναν άγνωστο εχθρό που σκοτώνει. Μία επιδημία, μία πανδημία.

Μέχρι να καταφέρουμε, όμως, να τον νικήσουμε, ακολουθώντας ότι μας λένε οι σοφοί και συνετοί ειδικοί επιστήμονες λοιμωξιολόγοι και άλλοι, μέλη επιτροπών, οι οποίοι βέβαια ίσως δεν έχουν μπει να διδάξουν σε τάξη ούτε μία ώρα. Και δεν έχουν ζήσει το δημόσιο σχολείο από την πλευρά του λειτουργού της παιδείας, όμως προτείνουν το τι δέον γενέσθαι και παίρνουν αποφάσεις ως αρμόδιοι και επαΐοντες.

Θα έχουμε καταφέρει να φέρουμε βαριά πλήγματα αν δεν έχουμε σκοτώσει κιόλας έναν καλό φίλο, αγαπημένο σύμμαχο και αδελφό: το χαμόγελο, που για να φανεί χρειάζεται οπωσδήποτε, μάτια και μύτη και στόμα και πρόσωπο γενικά. Δε νοείται

χαμόγελο, αν δεν φωτίζει ολόκληρο το πρόσωπο.

Κι αν μιλήσουμε για τα πρωτάκια του Δημοτικού ή τα νήπια και τα προνήπια, πώς θα πάρουν τα πρώτα τους βιώματα εμπειρικής παιδείας, αν δεν τα αγκαλιάσει η δασκάλα τους, αν δουν το πρόσωπό της, αλλά όχι το χαμόγελο και την έκφρασή της;

Πώς θα τη νιώσουν σαν μαμά τους, αν τους απαγορεύσει το σύστημα να τους φέρεται σαν μαμά;

Από πότε μια μαμά απαγορεύεται να αγκαλιάσει και να φιλήσει τα αγαπημένα της παιδιά;

Κύριοι του Υπουργείου, μάθετε πως ο δάσκαλος ή καλύτερα η δασκάλα, κυρίως στις μικρές τάξεις, παίζει και το ρόλο του γονέα των παιδιών.
Μάθετε επιτέλους πως παιδεία, παιχνίδι, παιδί, είναι σχέση, είναι εμπειρία προσωπικής σχέσης. Και τούτο δεν μπορεί να οικοδομηθεί με μάσκα-φίμωτρο.
Οι σχέσεις, τις οποίες πρέπει να διδάξουμε εμπειρικά στα παιδιά, δεν είναι ψυχρά νούμερα και στατιστικές.
Και η μόρφωσή σας είναι χρήσιμη, αλλά χωρίς αγάπη για τα παιδιά είναι ένα κομμάτι πάγος. Κι όπως φαίνεται δεν καταφέρνει να σας τον λιώσει ο ήλιος της καρδιακής αγάπης προς τα παιδιά.

Αγαπητοί συνάδελφοι,
αυτά αισθάνθηκα σήμερα, πρώτη μέρα του σχολείου, κατά τον αγιασμό των παιδιών και των τάξεών τους.
Λυπήθηκα αλλά δεν απογοητεύτηκα ούτε απελπίστηκα.
Αφ ενός είχα στα χέρια μου τον αγιασμό, την Χάρη του Θεού, που πάντα Εκείνος έχει τον τελευταίο λόγο.
Αφ ετέρου , ο αγιασμός έπεσε πάνω σε κεφάλια, φιμωμένα μεν αλλά με λαμπερά μάτια.

Ελπίζω η αντίσταση και η επανάσταση της πραγματικής παιδείας να αρθρώσει λόγο δυνατό και καθαρό και να φωτίσει τις ψυχές και τα μυαλά των μαθητών καταπώς θα επιδίωκε ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο Πατροκοσμάς της Παιδείας και του Γένους μας.

Καλή χρονιά!

π. Ανάργυρος»

14/9/2020

(Η φωτογραφία είναι αρχείου. Ο ιερέας που έγραψε την επιστολή δεν είναι ο ιερέας της φωτογραφίας).